

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 1T/166/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715010754
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Philadelphiová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6715010754.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariany Philadelphyovej a členov senátu X. Z. E. R.. Y. Y. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09. 03. 2016 vo Zvolene, v trestnej veci obžalovaného R. F., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zákona, takto

rozhodol:

obžalovaný R. F. E. F. K. Z., nar. XX. XX. XXXX v Detve, trvale bytom A., W. XXXX/XX,

je vinný, že

dňa 19.12.2014 v čase okolo 20.00 h vo Zvolene, okres Zvolen, na Ul. M. U., pred vchodom s číslom XX, pod hrozbou násillia nútil K.. R. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Zvolen, aby mu dal jeho syna z predchádzajúceho manželstva, ktorý s Ing. R. Z. žije v spoločnej domácnosti spolu s jeho bývalou manželkou a to tak, že niekoľkokrát zopakoval „daj mi syna, inak uvidíš“, a keď mu K.. Z. povedal, aby odišiel, že tam nemá čo robiť, R. F. vytiahol z vrečka zbraň, krátku ručnú expanznú zbraň - pištoľ, samonabíjaciu zn. Kimar Y. XX E., kalibru 9 mm T..E...V., U.Ý.. Č.. Z. a túto svojou pravou rukou priložil na hrud' K.. R. Z. a opätovne niekoľkokrát zopakoval slová: „vráť mi syna, inak uvidíš“, na čo sa K.. R. Z. inštinkívne podarilo ruku R. F., v ktorej držal zbraň, od seba odkloniť a R. F. následne zo zbrane tri krát vystrelil do zeme, čím týmto konaním R. F. dostal K.. R. Z. strach o svoj život a ihneď telefonicky kontaktoval políciu, pričom R. F. do príchodu hliadky PZ zotrval na mieste,

t e d a

iného násillím, hrozbou násillia alebo inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou,

č í m s p á c h a l

zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Tr. zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zákona, § 46 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona, súd výkon trestu podmienene odkladá a obžalovanému zároveň u k l a d á probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona, súd u s t a n o v u j e skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. i) Tr. zákona, súd obžalovanému ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, súd obžalovanému u k l a d á aj trest prepadnutia veci a to: - 1 ks expanzná zbraň - pištoľ, samonabíjacia zn. V. Y. XX E., kalibru 9 mm P.A.Knall, výr. č. Z. XXXXX. Podľa § 60 ods. 6 Tr. zákona, vlastníkom prepadnutej veci sa s t á v a štát.

o d ô v o d n e n i e :

Senát vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie v zmysle § 2 ods. 10 Tr. poriadku výsluchom obžalovaného, svedka-poškodeného, svedkov, znaleckými posudkami a čítaním ďalších listinných dôkazov, pričom zistil skutkový stav tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný poprel spáchanie žalovaného skutku. Vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní dokazoval, že dňa 19.12.2014 prišiel na ulicu M.. U. pred vchod s číslom XX, kde žije jeho bývalá manželka s ich spoločným synom X. a s poškodeným. Uviedol, že s bývalou manželkou majú neustále spory ohľadom úpravy jeho styku so synom. V tomto smere vypovedal, že mu nedovoľuje sa so synom stretávať, opakovane podáva na jeho osobu oznámenia na polícii, okrem iných aj že ju telefonicky obťažuje. Poukázal na právoplatne skončené súdne konanie na tunajšom súde ohľadom styku otca s dieťaťom s tým, že, aj keď v tomto konaní malo dôjsť ku konkrétnej úprave tohto styku, s poukazom na charakter jeho práce, t.j. že je rušňovodič, má preto nepravidelnú pracovnú dobu a s poukazom na výkon dvoch zamestnaní (keď pracuje aj ako SBS-kár), sa s bývalou manželkou počas súdneho konania dohodli, že sa obžalovaný bude so synom stretávať na základe ich vzájomnej dohody. Toto dodržiavané nebolo a keďže to takto bolo aj v čase spáchania skutku, kedy sa so synom nestretol, nebolo mu umožnené ani s ním telefonovať, lebo telefón bývalá manželka a aj syn nezdvihli, preto prišiel pred predmetný vchod domu, pričom pôvodne sa chcel so synom len telefonicky porozprávať. V tento deň nebol dohodnutý s bývalou manželkou na styku so synom. Syn v tom čase mal 10 rokov. Takto začal zvonieť na zvonček ich bytu. Zazvonil prvý krát a vnútorný telefón zdvihol poškodený, ktorý mu povedal, aby odišiel a slúchadlo položil. Preto obžalovaný zazvonil druhý krát a opäť slúchadlo zdvihol poškodený, ktorému obžalovaný povedal, že sa chce stretnúť so synom. Na uvedené mu poškodený odpovedal, že ak neodíde, zídete dole a uvidíte. Obžalovaný odpovedal slovami, že keď je taký frajer, nech dole príde. Poškodený tak aj učinil. Ešte pred tým však obžalovaný zazvonil aj tretí krát. Ako dlho držal zvonček pri jednotlivých zvoneniach obžalovaný neuviedol, len poukázal na to, že je to relatívny pojem pre každého. Obžalovaný dokazoval, že v okamihu, keď poškodený prichádzal, stál pred vchodovými dverami, ktorými poškodený vyšiel von. Podišiel k obžalovanému a povedal mu, aby odišiel, pričom obžalovaného chytil oboma rukami za bundu v oblasti prs. Obžalovaný sa poškodenému vytrhol, z pravého vrečka nohavíc pravou rukou vytiahol plynovú pištoľ a dvakrát vystrelil smerom do zeme popri svojej pravej nohe. Jednalo sa o plynovú pištoľ, z ktorej len vyleteli dve nábojnice, pričom obžalovaný nevedel uviesť, kde dopadli. Podotkol, že túto zbraň bežne nosieva z dôvodu svojej obrany s tým, že pracuje ako rušňovodič a to aj v noci, počas ktorej sa pohybuje a to aj na miestach, v ktorých nie je veľký pohyb ľudí, je preto možné, že mu môže hocikto ublížiť. Zbraň nosí už 20 rokov, má ju ako talizman, je súčasťou jeho každodenného života. Na to poškodený sa otočil, utiekol do vchodu a zavrel za sebou dvere. Obžalovaný počul, ako poškodený telefonicky privolal políciu. Preto zostal na mieste a čakal na jej príchod, ktorá mu obmedzila osobnú slobodu. Použitie zbrane zdôvodnil tým, že bol napadnutý poškodeným, poukázal na nutnú obranu. Poškodený sa mu nevyhrážal ujmom na zdraví, či inou ujmom. Ďalej vypovedal, že strach z poškodeného nemá, ale jedná sa o osobu, ktorá zasahuje do života jeho syna a to mu vadí. Niekoľkokrát vyzval poškodeného, aby sa nestaral do výchovy jeho syna, povedal mu, že mu kradne syna, že mu syna s bývalou manželkou manipulujú a tento už nechce k nemu chodiť.

Vadí mu, že sa o syna stará cudzia osoba, že ho stíska a jemu ako otcovi zakazujú stretávať sa s ním. K použitiu zbrane vypovedal, že vie, čo dokáže plynová zbraň, má naštudované, čo takáto zbraň môže človeku spôsobiť, podotkol však, že vedel, čo robil, preto strieľal cielene do zeme. On z fyzického útoku poškodeným zranený nebol. V čase skutku nebol pod vplyvom alkoholu. Na záver dodal, že všetko je to len pomsta jeho bývalej manželky a poškodeného voči nemu. Od skutku do konania hlavného pojednávania s poškodeným, bývalou manželkou, či synom veľmi nekomunikoval, jeho vzťah so synom je narušený. Ešte dodal, že na dverách bytového domu je guľa. On stál oproti týmto dverám a zvončekom a poškodený stál medzi dverami, ktoré za sebou nezatvoril. Tieto dvere pustil a vtedy ho fyzicky napadol. Po výstreloch poškodený určite dvere kľúčom neotváral. Obžalovaný si nespomenul, či sa dvere ešte nestihli zabuchnúť, alebo, či tieto nohou pridržiaval poškodený, lebo incident sa zbehol veľmi rýchlo. Potvrdil, že mailová komunikácia medzi ním a jeho bývalou manželkou prebieha.

Svedok-poškodený K.. R. Z. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou obžalovaného a ich synom. Popísal ich vzájomné vzťahy, tieto vyhodnotil ako zlé, lebo obžalovaný ich neustále obťažuje telefonátmi, slovné ich napáda, na bývalú manželku nemá pekné slovo, uráža ju. Každé ich osobné stretnutie bolo skončené hádkou, vyhrážkami, nadávkami. Potvrdil, že viac krát z tohto dôvodu podali na jeho osobu oznámenie. Ku dňu 19.12.2014 vypovedal, že boli všetci doma a obžalovaný opakovane telefonoval svojmu synovi, ktorý mu už ale nechcel hovor prijať, nechce sa s ním stretávať. Mal 11 rokov, plakal, hovoril, že sa bojí, že ocka nechce vidieť. Telefonoval aj bývalej manželke. Svedok má vedomosť o tom, že sa obžalovaný a jeho bývalá manželka dohodli už len na mailovej komunikácii. Keďže obžalovanému už obaja telefón nedvíhali, po nejakom čase obžalovaný začal vyzváňať na bytový zvonček. Zvonil tak, že priložil prst na zvonček a takto zvonenie držal. Preto svedok zdvihol bytové slúchadlo telefónu a obžalovanému povedal, aby odišiel. Obžalovaný mu odpovedal, že mu má dať syna, inak uvidí. V tento deň obžalovaný so synom nemal dohodnutý styk. Keďže zvonenie bolo neúnosné, obliekol sa a zišiel pred vchod. Pred vchodovými dverami stál obžalovaný a tomuto svedok opäť povedal, aby odišiel. Obžalovaný dookola opakoval, aby mu svedok dal syna, inak uvidí. Zrazu v jeho pravej ruke sa objavila zbraň - pištoľ, táto bola kovová. Svedok mal vedomosť o tom, že obžalovaný pracoval aj ako SBS-kár, že vlastní zbrojný preukaz a že možno má aj zbraň. Túto zbraň priložil na hrud' svedkovi v mieste, kde sa nachádza srdce a opakovane svedkovi povedal, aby mu vrátil jeho syna, inak uvidí. Svedok z uvedeného konania obžalovaného mal strach, mal strach z toho, že svoje konanie dokoná, že podľa povahy obžalovaného je tento schopný svoje vyhrážky naplniť. Povedal obžalovanému, čo to robí a inštinktívne ruku obžalovaného so zbraňou odklonil, čo svedok urobil svojou pravou rukou a v tom okamihu padol prvý výstrel. Následne od svedka obžalovaný ustúpil asi o dva kroky dozadu a opäť zbraň namieril na svedka, mieril mu na hrud' a po druhý krát vystrelil. Svedok sa otočil a utekal do vchodu, keď dvere nezabuchol, tieto pridržiaval svojím telom- pravou nohou, kedy počul tretí výstrel, ale to už zabuchol dvere vchodu, zamkol ich a privolať políciu. Zranený nebol. Dvere vchodu sú zabezpečené guľou, sú dvojkridlové a ich ľavá strana sa otvára do vonka z pohľadu, keď pred nimi zvonka osoba stojí. Správanie obžalovaného popísal tak, že na neho pôsobil ako zmyslov zbavený, bol chladný, pod vplyvom alkoholu nebol, pripadal mu akoby bol na liekoch. Iné vyhrážky než tie, ktoré uviedol vyššie, z úst obžalovaného na jeho osobu nepadli. Na záver dodal, že podľa neho sa obžalovaný nevie zmieriť so zmenou partnera u jeho bývalej manželky, rovnako s tým, že v blízkosti jeho syna je iný muž. Od skutku obžalovaný telefonuje zriedka, komunikuje len mailom, situácia sa ukludnila, malol. X. u obžalovaného od skutku nebol vôbec, odmieta komunikáciu i stretnutia s ním. Svedok súdu na záver uviedol, že došlo k rozhodnutiu súdu ohľadom konkrétnej úpravy styku obžalovaného so synom a to bez spania u obžalovaného a za prítomnosti tretej osoby (matky obžalovaného) a to dva krát do mesiaca, pričom v tomto konaní bol aj vypracovaný znalecký posudok z odboru psychológia k osobe maloletého. Svedok poprel, že by bol mal v čase skutku fyzický kontakt s obžalovaným, t.j. poprel, že by bol obžalovaného chytil za odev.

Poškodený si v tomto konaní žiadnu náhradu škody neuplatnil.

Svedkyňa Y.. Y. F., bývalá manželka obžalovaného a súčasná priateľka poškodeného, na hlavnom pojednávaní vypovedala, že sa s obžalovaným rozviedla v roku 2011 a odvtedy majú problémy, najmä čo sa týka ich spoločného syna. Obžalovaný sa nevyrovnal s ich rozvodom. Potvrdila, že obžalovaný ju opakovane do času spáchania skutku obťažoval telefonátmi, oplzlo jej nadával, urážal ju. Preto sa snažili veci riešiť podanými oznámeniami na obžalovaného, tiež cestou poradenstva na ÚPSVaR a súdom. Dňa 19.12.2014 potvrdila, že všetci boli doma (ona, jej malol. syn X. a poškodený). Už počas dňa mala množstvo telefonátov od obžalovaného v počte 8-10 krát a zameškané hovory mal aj jej syn. Samotní policajti jej poradili, aby telefóny obžalovanému nedvíhala, aby s ním komunikovala len mailom.

Potvrdila, že v čase okolo 19.00 h niekto zazvonil na ich bytový zvonček. Prvý krát sa jednalo o tri krátkodobé zvonenia. Poškodený zdvihol slúchadlo a opýtal sa kto je, pričom svedkyňa už vedela, že to zvonil obžalovaný, lebo takto zvoní len on. Poškodený mu do tohto telefónu povedal, aby odišiel, že tam nemá čo robiť, že nie sme dohodnutí na styku a slúchadlo zložil, čo počula, lebo bola v blízkosti poškodeného. Ozvalo sa druhé zvonenie, keď poškodený zopakoval to isté a opäť zložil slúchadlo. Následne sa ozvalo tiahle zvonenie, nepretržité, na čo poškodený sa obliekol a išiel dole. Svedkyňa situáciu pozorovala zo schodov (bývajú na druhom poschodí), takto počula, čo sa dole deje. Počula, ako poškodený obžalovanému zopakoval, aby odišiel, že tam nemá čo robiť, že nie je dohoda o styku v tento deň, ale obžalovaný mu opakoval, aby mu vrátil syna, lebo inak uvidí. Toto opakoval dookola. Podľa svedkyne poškodený bol slušný, ale rázny. Svedkyňa videla, ako boli dvere vchodu otvorené. Potom už len počula, ako poškodený povedal, že čo to robí a následne na to počula prvý výstrel. Počula obžalovaného dookola hovoriť, aby mu poškodený vrátil syna a na to počula druhý výstrel. Po prvom výstrele sa zľakla, syn začal plakať, kričal na ňu, aby niečo urobila, aby poslala obžalovaného preč, že poškodenému určite obžalovaný ublíži. Ukludňovala syna, počula, ako buchli vchodové dvere a padol tretí výstrel. V tomto okamihu už poškodený išiel hore schodmi a volal na políciu. Dodala, že aj za jej prítomnosti a za prítomnosti syna v čase, keď ešte spolu s obžalovaným žili, tento si na stene urobil terč, do ktorého strelal a tešil sa z toho, ako sa oni dvaja báli. Mala preto vedomosť o tom, že obžalovaný disponuje zbraňou, aj keď vypovedala, že nevedela o tom, že by túto bežne denne nosieval. Obžalovaného hodnotila ako osobu agresívnu, ktorý ju počas manželstva nielen psychicky ale aj fyzicky týral, udrel ju a to aj pred očami ich syna, je rozkazovačný, vyžaduje absolútnu poslušnosť, nemá rád, keď mu niekto odporuje. Po tom, čo sa poškodený vrátil do bytu, hovoril svedkyňi, že obžalovaný mal zbraň, že túto na neho namieril a to na jeho hruď a dokonca aj vystrelil. K situácii po skutku do konania hlavného pojednávania (09.03.2016) uviedla, že táto sa ukludnila, obžalovaný je len v telefonickom styku so synom a to dva krát do mesiaca.

Na hlavnom pojednávaní ako svedok bol vypočutý aj T. E., ktorý vypovedal, že je susedom poškodeného a býva na prvom poschodí (čo je v podstate prízemie a poškodený býva na prvom poschodí). V čase skutku bol doma a asi pred 20.00 h počul najskôr krik, z dôvodu ktorého vyšiel z bytu von, potom započul buchot pripomínajúci zvuk odpálenej petardy a potom už len videl na schodoch poškodeného, ktorý volal na políciu a povedal mu, že vonku je ozbrojený pán. Svedok potvrdil, že celkovo počul dva lebo tri výstrely, presne si to už nepamätal. Potvrdil, že dvere vchodu sú dvojkrídlové a ich ľavá strana sa otvára dovonka.

V rámci vykonaného dokazovania sa na hlavnom pojednávaní súd oboznámil aj s listinnými dôkazmi a to znaleckými posudkami č. 35 a 34/2015 Y.. X. F., znalca z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia dospelých.

Zo záverov posudku ohľadom osoby obžalovaného vyplýva, že osobnostné postoje sú u neho často nezrelé, nie je u neho dostatočne zastúpená sebakritičnosť a hodnotenie vlastného podielu na vzniknutých ťažkostiach nemusí vnímať dostatočne objektívne. V aktuálnom prežívaní dominujú pocity sklamania z nevydareného manželstva ako aj pocity krivdy a frustrácie vyplývajúce zo vzťahu syna k jeho osobe. Úmysel byť dobrým otcom ako aj manželom pritom nemožno obžalovanému upierať. Určitá miera agresivity patrí k probandovej osobnostnej výbave. Za bežných okolností je schopný svoje impulzívne konanie kontrolovať. V záťaži a pod vplyvom dlhodobej frustrácie však môže dochádzať ku krátkodobým stratám racionálnej kontroly správania. Podľa znalca motivácia činu obžalovaného, ak sa tak stal, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, bola výrazná frustrácia a to vplyvom dvoch faktorov - nevydareného manželstva a vzťahu syna k nemu. So súčasným druhom bývalej manželky súperí najmä o možnosť vychovávať svoje dieťa. Prognóza ďalšieho vývinu osobnosti obžalovaného k protispoločenskému konaniu je podľa znalca skôr priaznivá. Mohla by obžalovanému v tomto smere napomôcť psychoterapia s cieľom naučiť ho prijať situáciu, v ktorej sa nachádza a nepodnikať neuvážené kroky, ktoré daný stav len zhoršujú. Obžalovaný je schopný zapamätať si obsah prežitých udalostí, hodnotiť jeho význam a tento obsah aj následne reprodukovať. Pri reprodukcii môže dochádzať k eventuálnym skresleniam. Tie sa však budú týkať skôr verbálneho obsahu prežitých udalostí (nemusí si napríklad správne pamätať, kto a čo povedal). Schopnosť zapamätať si obsah videných a zažitých udalostí však u neho zostáva zachovaná. S poukazom však na to, že v jeho osobnostnej štruktúre nie je dostatočne zastúpená sebakritičnosť a hodnotenie vlastného podielu na vzniknutých ťažkostiach, popisovanie prežitých udalostí ním nemusí byť vždy dostatočne objektívne. Nemusí sa pritom jednať iba o úmyselné klamstvá, ale aj o nevedomé skresľovanie popisu udalostí.

Zo záverov posudku ohľadom osoby poškodeného vyplýva, že v bežných situáciách dokáže reagovať s primeranou racionálnou kontrolou v správaní. V záťaži však nemožno vylúčiť ani impulzívne reakcie. Vnímanie a hodnotenie reality u neho nie sú narušené. Má nadpriemerné pamäťové funkcie, je schopný zapamätať si obsah prežitých udalostí, hodnotiť jeho význam a tento obsah aj adekvátne interpretovať. Znalci u poškodeného nezistili skony ku konfabuláciám. K určitým nepresnostiam v uchovaní zážitkov však môže bežne dochádzať aj nevedome, napríklad pod tlakom emocionálne, či afektívne nasýtenej situácie. V prítomnosti obžalovaného sa cíti poškodený neprijemne a v prípade, že by sa s ním stretol bez prítomnosti iných osôb, mal by strach, že mu ublíži. Podľa znalcov tieto pocity však zodpovedajú svojou intenzitou postojom k človeku, s ktorým je bežná osoba v konfliktnom vzťahu.

V priebehu dokazovania sa súd ďalej oboznámil aj so spisom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 10P 3/2015, najmä s rozsudkom (čl. 152) zo dňa 25.01.2016, v zmysle ktorého došlo k úprave styku obžalovaného so synom a to dva krát do mesiaca, bez spania a za prítomnosti matky obžalovaného. Súčasťou tohto spisu je aj znalecký posudok z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, č. 43/2015 znalca Y.. S. W. zo dňa 10.11.2015, ktorý posudok súd na hlavnom pojednávaní oboznámil ako listinný dôkaz a z ktorého okrem iných skutočností vyplýva aj to, že ohľadom osobnosti otca - obžalovaného podľa vyjadrení syna, sú u neho v popredí známky egocentrizmu, subjektivismu. Pokiaľ ide o vzťah maloletého k otcovi, podľa znalca je tento poznačený negatívnou vzťahovou situáciou po rozpade manželstva rodičov a pod vplyvom ich nepriateľského vystupovania voči sebe. Vzťah samotný ale má stále svoje pozitívne emočné a citové atribúty, ale dieťa odrádza prístup otca, ktorý dieťa vníma negatívne a preto si vytvára od neho odstup a odmieta kontakt s ním. Nevyhovuje mu, že by mal plniť predstavy otca, s ktorými sa nestotožňuje, nie je mu zrozumiteľná komunikácia tém zo strany otca. Po negatívnych skúsenostiach s ním kontakt odmieta. Otec nedokáže oddeliť nepriateľské naladenie medzi rodičmi od samotného prístupu k synovi. Otec je citovo naklonený k synovi, má vnútorne túžbu a potrebu byť so synom, venovať sa mu a podieľať sa na jeho výchove, avšak používané spôsoby konania a komunikácia tento dobrý zámer ničia. Znalec tiež vyjadril názor, že by nebolo pre maloletého vhodné, aby úplne stratil kontakt s otcom. Záleží len na otcovi, ako dokáže svoje správanie a vystupovanie zmeniť alebo usmerniť, či sa dokáže konštruktívne postaviť k zmene doterajšieho spôsobu, ktorý vytvára odstup medzi ním a synom. Znalec doporučil styk otca s maloletým a to aspoň jeden deň do mesiaca bez prítomnosti matky.

Súd sa ďalej na hlavnom pojednávaní oboznámil aj s ďalšími listinnými dôkazmi a to zápisnicami o konfrontáciách (čl. 88-97), priestupkovým spisom (čl. 152-190), zápisnicou o zaistení a prevzatí vecí (čl. 191), prepisom zvukovej nahrávky (čl. 192), rozhodnutím Okresného úradu Zvolen ohľadom spáchania priestupku obžalovaným voči poškodenému (čl. 213-214), ďalším priestupkovým spisom (čl. 215 a nasledujúce), správami ohľadom osoby obžalovaného a to správou o priestupkoch (čl. 197-198), odpisom z registra trestov (čl. 308) a s ďalšími listinnými dôkazmi obsiahnutými v spisovom materiáli.

Podľa § 189 ods. 1 Tr. zákona, zločinu vydierania sa dopustí ten, kto iného násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel. Za to sa potrestá odňatím slobody na dva roky až šesť rokov.

Podľa odseku 2 písm. a) citovaného zákonného ustanovenia, odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a to závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 Tr. zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu a) so zbraňou (okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157).

Je potrebné uviesť, že objektom tohto trestného činu je slobodné rozhodovanie človeka (obeť). Objektívna stránka konania páchatela spočíva v nútení iného, aby niečo konal, opomenul alebo trpel. Prostriedkom na dosiahnutie páchatelovho cieľa je násillie, hrozba bezprostredného násillia alebo hrozba inej ťažkej ujmy. Tento trestný čin je dokonaný už samotným násilným konaním - uskutočnením hrozby násilím alebo hrozby inej ťažkej ujmy. Pre trestnú zodpovednosť sa nevyžaduje, aby páchatel aj skutočne dosiahol to, čo sledoval. Cieľ, ktorý chce páchatel dosiahnuť, však musí byť adresovaný poškodenému a poškodený ho musí vnímať. Po subjektívnej stránke sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zbraňou je taká vec, ktorá je

spôsobilá urobiť útok proti telu dôraznejším. Musí ísť teda o vec, ktorá je schopná reálne privodiť fyzické výhody útočníkovi pri prevádzaní fyzického útoku na inú osobu (na jej telo) oproti stavu, keby takúto vec na útok nepoužil. Či ide o zbraň, je potrebné posúdiť vždy v konkrétnom prípade vzhľadom na fyzikálne vlastnosti danej veci, na spôsob jej použitia proti telu (prípadne i zamýšľaný), ako aj vzhľadom na časť tela, proti ktorej sa použije alebo má použiť. Nezáleží na tom, či si páchatel' zaobstaral zbraň dopredu v úmysle, aby ju použil pri čine, alebo či ju použil, majúc ju náhodne pri sebe. Stačí, ak zbraň síce páchatel' priamo na spáchanie trestného činu nepoužil, ale mal ju na tento účel pri sebe, t.j. aby ju podľa potreby použil na útok. Trestný čin je spáchaný so zbraňou aj vtedy, ak páchatel' použije napodobeninu zbrane vrátane znefunkčnenej zbrane. Trestný čin je spáchaný so zbraňou aj vtedy, keď páchatel' túto použije v úmysle vyvolať u poškodeného obavu z hroziaceho násillia, ak je použitá za takých okolností, kedy sa poškodený môže dôvodne domnievať, že hrozba zbraňou je reálna a že sa násillie uskutoční, ak sa poškodený nepodriadi vôli páchatel'a (NS ČR RČ 4/2004).

Podľa § 25 Tr. zákona, čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom.

Nutná obrana patrí medzi okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu, čo znamená, že ak sú splnené jej podmienky, skutok nie je protiprávny. Podstata nutnej obrany spočíva v odvracaní priamo hroziaceho alebo trvajúceho protiprávneho útoku človeka na chránený záujem Trestného zákona, pričom spravidla negatívne postihuje záujmy útočníka (poškodeného) inak chránené Trestným zákonom.

Samotným aktom nutnej obrany je čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený Trestným zákonom za dodržania ďalších podmienok uvedených v § 25 Tr. zákona. Podmienkou je, že musí ísť o priamo hroziaci alebo trvajúci útok. Formu obranného konania Trestný zákon neurčuje. Obranca (obvinený) si ju môže zvoliť podľa potrieb konkrétneho druhu chráneného záujmu, charakteru útoku a spôsobu prevedenia útoku, potenciálu útočníka a potenciálu obrancu, miesta a času útoku. Môže ju viesť pasívnym spôsobom, ale i aktívne. Obranca sa nemusí útoku vyhnúť inými možnými spôsobmi. Nutná obrana je teda proti útoku smerujúcemu na záujem chránený Trestným zákonom v zmysle § 25 Tr. zákona prípustná vždy. Konať v nutnej obrane je oprávnený hocikto, nielen ten, koho záujem je postihnutý útokom.

O nutnú obranu by nešlo z dôvodu jej celkom zjavnej neprimeranosti k útoku v tých prípadoch, keby nutnou obranou boli postihnuté také základné ľudské práva zúčastnených i nezúčastnených osôb ako ich život, zdravie, sloboda, dôstojnosť alebo také chránené záujmy štátu a spoločnosti, ktorých porušenie nie je nevyhnutné v záujme účinnej nutnej obrany. Pri posudzovaní primeranosti obrany voči útoku je nevyhnutné posudzovať súhrn všetkých kritérií (spôsob útoku, miesto a čas útoku, okolnosti vzťahujúce sa na osobu útočníka aj na osobu obrancu) v ich vyváženom pomere s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu. Primeranosť resp. celkom zjavná neprimeranosť obrany k spôsobu útoku nie je závislá od prostriedku použitého na obranu ani od výšky škody spôsobenej obranou. Obrana nemusí byť proporcionálna útoku, môže byť neprimeraná útoku, dokonca môže byť aj zrejme neprimeraná útoku. Ak má byť obrana účinná, musí byť intenzívnejšia ako útok, pričom riziko útoku musí znášať útočník.

Obžalovaný spáchanie skutku poprel. Obhajoval sa tým, že poškodenému neublížil, zbraň síce použil, avšak pri vedomosti, čo s ňou môže na zdraví človeka spôsobiť, túto použil tak, že opakovane vystrelil do zeme, nie do integrity poškodeného. Obhajoval sa tým, že konal v nutnej obrane, keďže poškodený na neho ako prvý fyzicky zaútočil tým, že ho uchopil za odev. Poprel akékoľvek konanie z jeho strany, ktoré by bolo možné subsumovať pod danú právnu kvalifikáciu, pretože poškodeného žiadnym násillím, hrozbou násillia, či inej ťažkej ujmy nenútil, aby niečo konal, t.j. aby mu dal či vrátil syna, lebo inak uvidí, naopak len sa slušným spôsobom dožadoval stretnutia s ním.

Obhajobu obžalovaného v naznačenom smere jednoznačne vyvracia výpoveď samotného poškodeného v spojitosti s výpoveďami svedkov Y. Y. F. a T. E., ako aj v spojitosti so znaleckými posudkami znalca Y. X. F., psychológa, z ktorých dôkazov vyplýva, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby sa sta a spáchal ho práve obžalovaný. Z týchto dôkazov - zo samotnej výpovede poškodeného, o ktorej súd pochybnosti nemal, pretože poškodený veľmi podrobne a v zhode vypovedal tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní. Skutok okamžite dňa 19.12.2014 v čase o 20.03 oznámil polícii, o čom svedčí zápis v operačnom denníku KR PZ Banská Bystrica (čl. 175- 179), pričom z prepisu zvukovej nahrávky (čl. 192) vyplýva, že poškodený uvádzal opakovanú streľbu zbraňou na neho obžalovaným. Poškodený poprel akýkoľvek z jeho strany fyzický kontakt na obžalovaného a v tomto smere jeho výpoveď znela tak, že len pridržoval svojím telom dvere a obžalovaný vytiahol zbraň, pričom

v tom okamihu poškodený mu povedal, že čo robí, ktoré slová počula aj svedkyňa Y. Y. F.. Z takéhoto konania obžalovaného mal poškodený obavu, obavu o svoj život, zdravie. Pokiaľ by poškodený bol na obžalovaného fyzicky zaútočil a uchopil ho za odev tak, ako to tvrdil obžalovaný, nebol by dôvod na takéto slová zo strany poškodeného. Nič na uvedenom nemení fakt, že svedkyňa Y. Y. F. je v súčasnej dobe osobou žijúcou v spoločnej domácnosti s poškodeným. Aj napriek takémuto vzťahu, je možné vyhodnotiť svedeckú výpoveď za vieryhodnú. Súd ju takto aj vyhodnotil. Tvrdeniu obžalovaného, že sa len bránil útoku poškodeného súd neuveril a to práve s poukazom na výpoveď poškodeného, opakovane zhodnú, učenú ihneď po streľbe, podporenú výpoveďou svedkyne Y. Y. F. a tiež svedka T. E., ktorý potvrdil, že počul viac výstrelov a videl poškodeného na schodoch, ktorý bol vystrašený a telefonoval s políciou. Súd ďalej poukazuje aj na to, že samotný obžalovaný vypovedal, že nevidel poškodeného po výstreloch si otvárať dvere kľúčom, ktoré majú z vonkajšej strany guľu a tak aj v tomto smere tvrdenia poškodeného o tom, že vchodové dvere nezatvoril, tieto si pridržiaval telom a nohou, súd vyhodnotil ako pravdivé, lebo za takéhoto stavu nie je podľa názoru súdu možné uchopiť osobu za odev oboma rukami, tak ako to o útoku poškodeného na obžalovaného vypovedal obžalovaný. Z týchto dôvodov, keďže súd nemal za preukázané, že by poškodený bol ako prvý zaútočil na obžalovaného, potom nie je namieste argumentácia obžalovaného o nutnej obrane. Navyše obžalovaný o inom útoku zo strany poškodeného, než o uchopení odevu nevypovedal, preto nemožno podľa názoru súdu hovoriť o nutnej obrane, ktorá prichádza do úvahy len v prípade trvajúceho útoku a keď obžalovaný opakovane 2 alebo 3 krát vystrelil, pričom sa jednalo o výstrely po sebe nasledujúce s určitým miernym časovým odstupom. V neposlednom rade súd poukazuje aj na závery znaleckého posudku psychológa ohľadom obžalovaného, podľa ktorých určitá miera agresivity patrí k jeho osobnostnej výbave, že za bežných okolností je schopný svoje impulzívne konanie kontrolovať, avšak v záťaži a pod vplyvom dlhodobej frustrácie však môže u neho dochádzať ku krátkodobým stratám racionálnej kontroly správania. Súd poukazuje aj na motiváciu činu obžalovaného, ktorou podľa znalca bola výrazná frustrácia a to vplyvom dvoch faktorov - nevydareného manželstva a vzťahu syna k nemu. Tiež súd poukazuje na to, že v zmysle posudku obžalovaný so súčasným druhom jeho bývalej manželky súperí, najmä o možnosť vychovávať svoje dieťa. S poukazom na to, že v jeho osobnostnej štruktúre nie je dostatočne zastúpená sebakritičnosť a hodnotenie vlastného podielu na vzniknutých ťažkostiach, popisovanie prežitých udalostí ním nemusí byť vždy dostatočne objektívne.

Súhrn týchto dôkazov, ktoré sa dopĺňajú a nadväzujú na seba, preukazuje, že vyššie uvedený skutok spáchal obžalovaný, pretože násilím, ako aj hrozbou násilia alebo inej ťažkej ujmy poškodeného nútil, aby mu tento dal, vrátil syna, inak uvidí, pričom takéhoto konania sa dopustil závažnejším spôsobom konania - so zbraňou.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd kvalifikoval konanie obžalovaného ako zločin vydierania podľa 189 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona. Podľa názoru súdu obžalovaný konal v tzv. priamom úmysle, keď spôsobom uvedeným v Tr. zákone chcel porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom. Podľa názoru súdu a tak, ako to vyplýva aj zo záverov posudku znalca, motivácia činu obžalovaného, bola výrazná frustrácia a to vplyvom dvoch faktorov - nevydareného manželstva a vzťahu syna k nemu.

Obžalovaný je zamestnaný s mesačným príjmom okolo 700,- € a s viacerými exekúciami, rozvedený, má jedno maloleté dieťa, ktoré s ním nežije v spoločnej domácnosti, žije sám. Na tunajšom súde aktuálne prebieha jeho trestné stíhanie za trestný čin zanedbania povinnej výživy. Z miesta bydliska nie je bližšie hodnotený. Sankcionovaný za priestupok doposiaľ nebol. Rovnako nebol súdom potrestaný .

Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd prihliadal na spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce, priťažujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovanému poľahčovalo, že pred spáchaním skutku viedol riadny život. Nepriťažovala mu žiadna okolnosť. Vplyvom prevahy poľahčujúcich okolností bolo potrebné znížiť zákonom ustanovenú hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, t.j. súd tak mohol obžalovanému ukladať trest odňatia slobody v rozpätí od štyroch rokov do .....rokov. Vzhľadom na osobu a pomery páchatel'a, keď tento do spáchania skutku nebol priestupkovo sankcionovaný, ani súdom potrestaný , spáchaním skutku v skutočnosti nedošlo k ujme na zdraví poškodeného, mal súd za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti, ako aj prevýchovu obžalovaného bude postačovať aj uloženie trestu kratšieho trvania, než je zákonom určená trestná sadzba (v rozpätí od štyroch do desiatich rokov), preto obžalovanému za aplikácie § 39

ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov. Jeho výkon nespojil s okamžitým výkonom v podmienkach väzenia, ale tento odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Zároveň obžalovanému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe a uložil mu aj povinnosti tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Na mieste v danom prípade bolo aj ukládanie povinnosti nepriblížiť sa k poškodenému, avšak s poukazom na to, že syn obžalovaného žije s poškodeným v spoločnej domácnosti a s týmto má obžalovaný súdom upravený styk, keď syna po realizácii styku je povinný bývalej manželke odovzdať v mieste jej bydliska, bolo by obtiažné ba až nemožné zabezpečiť výkon takto uloženej povinnosti. Súd obžalovanému uložil aj trest prepadnutia vecí - zbrane (pištole), pretože táto bola použitá na spáchanie trestného činu.

Keďže poškodený si v tomto trestnom konaní žiadnu náhradu škody neuplatnil, súd o tejto ani nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Zvolen do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)

- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)

- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.